

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj X.

V Ljubljani 16. maliga serpana 1857.

List 29.

Pesem od sv. Aleša. *)

V vsih svojih svetnikih.
Bog čudin res je.
Je čudin v častnikih
Prepričaj se le,
Ko slišiš življenje
In čistost, krepost,
Vojsk'vanje, terpljenje, —
Aleša svetost.

Bli starši premožni,
Tolaž kjer je jok,
Vsi bli so pobožni,
Sami brez otrok;
Molili, prosili
Boga za sinu;
Aleša zmolili —
Hvaležni Bogu.

Lepo ga učili.
Ko Bog zapevé.
Mu z zgledi svetili.
Zlahtnili serecé.
Aleš jih posnema,
Ves revnim je vdan.
Serecé se mu vnéma,
Ze k Boga je gnan.

Lepota ga Rima
Ne vname za sé.
Slepi rodovina
Prezlahtna ga ne;
Bogastva pogubi
Se umika serčno;
Nedolžnost le ljubi,
In varje lepo.

Eufeminjan, oče.
Mat' Agle — oba —
Če Bog tudi hoče.
Zenila bi ga:
Nevesta pobožna.
Brez graje je vsa.
Prezlahtna, premožna
V ponudbo se dá.

Iz staršev spošt'vanja
V poroko se vdá.
Iz Božjiga gnanja
Pa v' beg se ravna: **)

Duh Božji mu reče.
Ko Abrahamu,
Naj dom si odreče:
Pokorn je Bogu.

„Ná, draga nevesta!
Pás, perstan moj zlat',
Bogú ostán' zvesta!
Le-to ji da znat'. —
Skrivej od rod'vine
Volj' Božji vdan.
Jo deleč odrine,
V obleki neznan',

Denar da med bóge,
Sam božic će bit',
Vesél je nadloge.
Ostati će skrit;
Svetiša obíše.
Mol'. pósti se rad;
K' Marii v zatiše
Se sklène podat'.

Pred cerkevjo šmarno
Se revno vseli.
Zavéje je varno,
De boljiga ni;
Nebeška kraljica,
Ki ljub' jo zarés.
Mu je tovaršica
Tolažnica vmés.

Domá vse žaluje.
Nevesta in mat';
Tud oče zdihuje:
„Le berž ga iskat! —
Siroti nevesti.
Se dela britko.
De ženinu zvesti
Primeri se to.

Zdaj mat' omedlevala;
Ne vé se kam djal'.
„Oh srota in reva!
Zakaj sim mu mat'? —
Spet oče tožuje:
„Britko mi je zanj";
Prežaljen zdihuje,
Ko spomni se nanj.

Ze grejo poslanci
Na deleč okrog.
Domáci in znanci.
Ne vstavijo nog.
Zares ga dobijo.
Se dajo mu dar;
Oči jih slepijo,
Se zdi jim prestar.

Aleš Boga hvali.
De ni bil spoznan,
Marija pa kmali
Ljudém ga oznan':
Častiti začeli,
Svetnika so vsi,
On pa se preseli,
De hvali ubeži.

V Jeruzalem sveti
Zeli se podat',
Vetrovi napeti
Ne dajo vestat'.
K njegov' domovini
Zagnali so jih,
Si zvolí, de v Rimi
Zivéti će tih.

Z navdajo on viši
K očet' se podá.
De revežu v hiši.
Koticek naj dá.
Če ubožec neznani,
Naj te ne skerbi,
V moji hiši ostani!
Mu oče veli.

Pod štengami mali
On sprosi si kot,
In zanj se zahvali,
Des'avno gospod:
On ljubi terpljenje,
Ne da se spoznat',
Za večno življenje
Prestane vse rad.

So posli ravnali
Z Alešam hudo;
Ko psa ga sovali,
Rovali brado.
Vse tiho prenaša; —
Al težje mu dé
De žalost naraša
Njegovim skrivej.

Sam vidi nevesto
Objekano vso.
Sam sliši mu zvesto,
Tožiti glasno:
„Oh, nič se od tebe
Moj ženin, ne zvé:
Pozabim na sebe,
In mislim na té". —

K' mu žena kruh nosi.
Tolaži jo sam.
Ga ona poprosi:
„O sprosi ti nam,
De ženin nesrečni.
Ze enkrat mi saj
Po milosti večni
Se verne nazaj! —

Žaluje tud' mati.
In toži britko.
In jame zdih'vati:
„Kdo vmiril me bo? —
Še ubožca sprašuje:
„Al vender ti več,
Če kje tak stanuje,
Ko bil je Aleš? —

Enake težave
Očeta moré.
Aleša skušnjave
Pa hude težé,
De dá naj spoznati
Otoženim se:
Ni jenjal vojsk'vati,
Premagal je vse.

Z ljubeznijo zmaga
Ljubezen se vsa:
Mu žlahta je draga,
Bolj ljubi Bogá;
Z molitvo vračuje
Stan'vanje jedi.
Svoj terpez daruje
Za boljši dari.

Prejema vsak teden
Svet' Rešnje telo.
De bil bi bolj vreden.
Se pósti terdo.
Mu postelja terda.
In tuj je šumot;
Od svetiga serda,
Si tare živét.

Let sednajst prestajal
Vse hudo domá.
Al čas je dohajal.
Bog kliče že ga.
Ze smert mu oznani,
Pové mu še dan:
Po smert' on neznani
Še le bo spoznan.

Svoj stan se popise
Naprejen umerje.
In zraven zariše:
„Aleš mi je ime".
In listec zaviti
Je v roki imel;
Je čas se ločiti.
Je dušo zdihtil.

*) Sv. Aleš je živel v 5. stoletji po Kristusu pod papežem Inocenčijem I. in cesarjem Honorjem, ki je v Milanu stanoval in le včasih v Rimu bil. Njegov oče Eufeminijan je bil zlahten Gospod v Rimu, njegovi materi je bilo ime Agle. Naslednja ginljiva prigodba je posneta iz latinskih bukev, imenovanih „Flos Sanctorum" a R. P. Petro Ribadineira soc. Jes. Colon. agripinae 1700^a. Ta pesem se lahko poje na vižo kakor: Za Bogam castimo Marijo nar prej itd. (Vredno bi bilo pa tudi, ako bi kdo umetnih hotel lastin napev zložiti, de bi se spodbudna pesem potlej bolj razširila. Vr.) Pis.

**) De kaj taciga ni lahkomišljeno posnemati, če koga zanesljivo duh Božji ne vodi, mende ni treba opomniti. Pis.

Pri papežev' maši.
V tem Evfeminjan
In car z velikaši
Vsi skupaj so zbran'.
„O pridite k meni!“
Z nebés zadoni.
„Vi vsi obloženi.
De vam se odloži!“

So vsi ostermeli.
Zdihvali na glas.
Strahú koperneli:
„Gospod! smil' se nas!“
Se drugi glas sliši:
„Isite, nekje
Svetnik je v hiši.“
V petek umrè.

„On gnade zadobil
Za verni bo Rim.
Kar prosil ga kdo bo.
Se dalo bo vsim!“ —
Vse ljudstvo zveduje.
Kdo, kje bo leta? —
Nov glas se osnuje:
„V hiš' Evfemjana.“ —

Zvonovi donijo
Zdaj v vsakim zvonik'.
Na glas vsim velijo:
„Zdaj umerl je svetnik!“
Se oče je vstrašil.
Ko pride domú.
Merliča je našel.
Ne vé, de sinú.

Ko vbožca odkrije.
Obstane stermeč.
Ker z lic mu zasije
Lepota naj več'.
Če pisemce vzeti.
Ki v rok' ga tiši.
Ne more izdréti.
Terdó ga derži.

Papežu povedat'.
In carju hiti; —
De ljudstvo ga gledat'
Zamore, skerbi:
V cesarskim prostori
Se tron naredi.
Sam cesar Honori.
Takó ga časti.

Klečé sveti Oče
Pomolijo še.
De vzét' bo mogoče
Iz rok pisemce;
So vzeli ga, se bere.
Beseda „Aleš“,
Očeta predere:
Nastane metež.

„Oh, sin moj preljubi!
On kliče na glas;
Tedad smo te v zgubi
Imeli pri nas!
Te nismo spoznali;
Te ni zmogel jók? —
Na ptujim zaznali.
Te dali iz rok.“

„Oh, — blizo mi dajte!
Mat' vboga kriči:
Stvari vse milvajte:
Mi upanje spi! —
Oh sin! te ni ginil
Jók materni mil?
Neznan si nam zgnil.
Bogú naj se smil.“

Nevesta priteče.
De komej duhti.
„Priserčni moj! reče,
„Res pravi si ti! —
Oh, nisim verjela.
Kar zdelo se mi.
De blizo imela
Sim ženina si!“ —

Mat', oče, nevesta,
Ga objemali bi:
Ne dajo jim mesta.
Vse k njemu tiši.
Bi v cerkev ga nešli.
Preveč je ljudi.
So dnarje jim tresli:
Se prostor ne stri.

Ne morjo nagledat'
Tak lepiga se;
Ni moč dopovedat'.
Kakó de stermeč.
Vsak ima kaj nòsit'.
Ki zdiha na glas.
Si upa vse sprositi:
Prijetin je čas.

Več bolnih ozdravi.
Drug' studijo gréh;
Z obsedenih spravi
Hudoba se v bég.
Se spravi več jeznih.
Sovrašstvo pusté.
V navadah železnih
Se mnogi zmodré.

Že tukaj čast taka.
Je tebi, svetnik!
Kaj tam še le čaka
Kaj dal bo Sodnik!
Nas sveta smert vnela.
Je gin'la močno.
Posnemajmo dela.
De dobro nam bo.

Posebno častimo
Vsi čistosti dar.
Počutke krotimo.
Mermrajmo nikar;
Posvetno studimo.
Molimo zvestó.
Za večno skerbimo.
Se prav bo izšlo

Pogrešno življenje
Na zadnje terpi.
Pobožno trpljenje
Pa k koncu slovi;
Za konec svoj srečni
Naj vsaki skerbi.
O daj ga Bog večni.
De srečni smo vsi.

J. J. — z.

de bi nam Bog le zdravje dal, bo že počasi naprej šlo. — Tudi divje zverine je dosti; predvčerajšnjim je hijena žensko bliz nas snedla (?). Tudi nas bi lahko zveri pojedle, ko bi psa ne imeli, ker tigri, hijene, in dveh sort levi (na nas preže). En lev se imenuje človekožérec, eden je nekaj manjši kakor veliki, ima kratek rep in kratke ušesa. Ta lev hodi po noči okrog koč, kjer divjaki spé, in kadar po noči kateri ven gre, ga neprevidama zgrabi, končá in sné.

Kar pa ljudi zadene, so bolj živini kakor ljudém v svojim obnašanji ali življenji podobni, ker nič ne mislijo, ne na Boga, ne na jedilo in ne na oblačilo; še skorej gersi so kakor živine, ker se s se — umivajo in močijo, potlej pa s pepelam potrosijo, de kakor svinje smerdè. Njih obleka je se... in pepel, tako de čisto nič za kristjane niso pripravljeni. Če jim kaj od Boga pripovedujemo, slišijo in umejo; pa mislijo, de to njih nič ne tiče. Njih serce je zaspano, brez skerbí živé kakor od Boga pozabljeni, in nobene (duhovne) reči ne poželé. Prosite torej Boga brez prenehanja, de bi njih zaspano vest zbudil, in za kersansko vero pripravil. Oni niso kakor malikovavci, kateri saj eno reč časté, in njih serce je pripravljeno, nekaj častiti: ti tukaj so pa v dušni in telesni lenobi, njih serce nobene reči ne poželé, de so le siti, potlej pa veseli posedajo. Tú bi bila skorej bolj potrebna vlada in obleka kakor misijonarji, de bi jih k delu in oblačilu z gerdo morali, če bi ne hotli z lepo, ker brez dela, kakor so tukaj, je nemogoče kristjan biti. Kerstiti je lahko, ali dobriga kristjana narediti je težko, kar se brez Božje (posebne) pomoči ne more zgoditi. Torej so tukaj tri reči potrebne, de bodo ljudje kristjanje: molitev, vlada in misijonarji. Ali če Gospod Bog dá, de bodo tukaj kristjanje, bo pa silno dobra dežela zanje; z majhnim trdom bi se milijone in milijone kristjanov lahko preživilo. — Gospod Možgan pridejo v Evropo, če jim Bog zdravje dá. Pred ne bojo od tod šli, de drugiga duhovna v tem jeziku malo zúčijo; pa dozdam še nobeniga tú ni. — Kramarji so na jutranji reki, ki od Galov izvira, stopli in so (nekaj?) Gal-ov postrelili; pa tudi Gali ali divjaki niso sulicam prizanašali, so vse brodnarje potolkli, kar jih je bilo na eni barki, in jim na poslednje še barko vzeli. Na drugi barki so jim komaj ušli, vender so mešetarja tudi tukaj ubili. — Jez zraven tega de opeke delam, tudi večkrat na vert grem, kjer delamo s (misijonskimi) fantini ali otroci. Tudi gosp. Jerni pri vsi svoji bolehnosti zmiraj kaj delajo. (Malo poprej se je slišalo, de gosp. Možganu ondotno obnebe dobro tekne. Iz tega pisma spet vidimo, de so v zamurskim misijonu res velike težave; vender mende to ne bo koga od njega odvernilo, kdor ima k temu pravi poklic: če je vojska hujši, bo zmaga častitljivši. Vr.)

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Oglasil se je dobronik in misijonski prijatelj, kateri je pri gospod Samasa-tu naročil zvon za misijonsko kapelo pri Marii Devici v Hartumu. Tehtal bo cent, ter se bo že nekoliko razlegel po Hartumu in malo množico ondotnih vernih k Božji službi vabil, jim tudi čas angeloviga česčenja zamogel oznanovati. Morebiti se komu umili, de bi sam tako dolge poti ne hodil, in mu bo se za bratca — njemu primérniga poskerbil. Naročeniga bo gosp. Samasa precej v delo vzel in 10. vel. serpana bo posvečen. — V Gondokori tedaj, bliz ravnika ali ekvatorja, se že razlegajo kranjski zvonovi, oni budijo serca černih Boga hvaliti — tam gori, kjer poprej morebiti se nikoli ni nobeno uho imena „Jezus“ in „Marija“ slišalo, in zdaj se jih vender nekaj o zvonjenji pokriža in Boga moli; — odsihmal pa bo zvon (zvonova? zvonovi?) iz Ljubljane, ako Bog hoče, tudi v Hartumu turkam, zamurcam, krivovercam in katolicanam glasno klical in očitno pričal:

Iz pisma Janeza Klančnik-a od sv. Križa ob Beli reki.

(Konec.)

Kar pa mene tiče, opeke delam, de bi mogli nekoliko pozidati, ker je zdaj vse iz slame spleteno in narejeno. Bog vari kakiga ognja v slamo! v pol ure bi nam vse pokončal. Kam bi šli potlej prosit ali pa kupovat? Ako bi hišo pa s cegljam naredili, in zobokali, se bomo manj bali;

„Češena Marija, gnade polna!“ — „Beseda je meso postala in med nami prebivala!“ — Precej od Kaire naprej ob Nilu so še nekatere katoliške cerkve s posameznimi misijonarji po mestih, tode zvonov nisim nikjer slišal, in ni popisati, kako me je v serce zaveselilo, ko sim z zgornjiga Egipta v Kairo se vernivši spet zvonov ljubeznjivi glas zaslišal. Dolgočasno je pa toliko bolj, ker nikjer — tudi v Aleksandrii in Kairi — ni turnske ure, de bi bila. Turki imajo nekiga dedca, ki jim tudi po noči ure kliče.

Z Gorenskiga. Naznanila si, ljuba Danica, v 25. listu bravcam svojim po dopisu iz Gorice novost, de so Njih milost, ondotui prezvišeni in visokočastiti gospod knez in nadškof Andrej, naš slavni rojak — nastopili dne 13. rožnika apostolsko popotvanje po svoji nadškofiji in sicer v dekanije: Kanalsko, Tominsko, Cerklansko in delama tud Goriško. — Nam, ki bližej goriške meje prebivamo, pa je bila ta novica že davnej poprej znana; zakaj kakor sta tud mejnika Blegaš in Porezen visoka, sta bila vender prenizka, de bi bila zamogla ovirati vesele glasove, odmevajoče v našo domovino, — glasove veselja namreč, ki so se razlegali po goriških ravninah in gorah zastran osrečevniga prihoda občno ljubljeniga vikšiga pastirja v sredo svojih zvestih ovčic. Radost pa je bila toliko večji, ker so milostljivi nadškof v svoji veliki skerblijivosti za svojo čedo bili odločili, vsako tud še tako oddaljeno duhovnijo obiskati in jo spoznati, akoravno jih je mnogo tako odročnih, de se do taistih peljati nikakor ni moč. Sploh nam kažete tominska in cerklanska dolina (akoravno obé veliki, posebno tominska, ki je dolga kakih 7 ur) še pogled v tiste starodavne čase, ko so bile ceste takorekoč le po imenu znane in so popotniki le peš hoditi, ali k večimu jahati zamogli. Tukaj je še dandanašnji tako. Ako se pri taci okolisinah že priletni vikši pastir vender ne ustrašijo nobene zapreke, vsm tudi še tako oddaljenim ovčicam prinesiti na dom svoj blagoslov, se smé po pravici reči, de navdaja jih pravi apostolski duh. — Tega se je pisatelj teh verstic tudi z lastnimi očmi popolnoma prepričati imel priliko, torej zapiše nekoliko o tem častitim bravcam Danice, pričakovaje, de jim bo zanesljivo s tem vstreženo. —

Bilo je sv. Petra popoldan proti večeru, ko sim stal v prijetni družbi verh Blegaša, in se oziral od tod po sosednjih verhovih. Lepi razgled se tu odpira. Proti severju so se nam kazale sive gorenske gore, ki ločijo Krajno od Gorotana, proti zapadu široko raztresena vas Davče, in za njo zeleni Porezen; proti jugu pa so se vidile notranjske in goriške gore s cerklansko dolino. Po kratki pomudi na sapni visočini sim se podal naprej proti Novakam, prvi duhovni goriške nadškofije, kjer sim hotel tudi prenočiti, in juter biti priča velike cerkvene slovesnosti; imeli so namreč ondi prihodnji dan Njih milost, prezvišeni nadškof goriški, zakrament sv. birne deliti. Ravno o zvonjenji angelškiga češenja sim dospel v Novake, in bil sim tukaj pri vhodu v vas ne pričakovaje od spoštovaniga prijatla in znanca prijazno sprejet. De je gostoljubnost resnično pri slovenih domá, sim ta večer imel priliko se popolnoma prepričati. Le prehitro mi je minil v mili družbi veseli večer, pa za njim je imel slediti za me še veliko bolj veseli dan, ki mi ostane nepozabljiv vse moje žive dni. —

Kmaló po prvem svitu jutranje zarje me je prihodnji dan sklicalo milo zvonjenje farne cerkve na noge, in imel sim zdaj čas, bolj natanko Novake in sosednjo okolico ogledati, ker vse mi je sinoč že zakrival tihi mrak. Ne pričakoval bi človek v tako odleznim in brežnim kraju nobenih posebnost, pa vender ste bili dve reči, ki ste se mi koj v jutro posebno prikupili: farna cerkev namreč, in pa v čast nadškofoviga prihoda blizo farovža postavljeni slavolok. Farna cerkev, sv. Tomazu ap. v čast posvečena, je popolnoma redno zidana, zlo prostorna, visoka, svitla in tako lepo ozališana, de daje gospod-dušnimu pastirju, Jožefu Jeram-u, kakor tudi farmanam, nar lepsi spričevanje bo-

goljubniga duhá. Ima 3 lepe altarje, zmed katerih je veliki še prav dobro ohranjen, stranska dva pa, kakor tudi prižnica, spovednica in orgle — vse to je bilo pred malo leti, že pod sedanjim dušnim pastirjem novo. Zvonovi so trije, ne ravno glasbino vbrani, pa vsak zase imajo vender dost dober glas. Tudi vsa druga cerkvena oprava je lepa in snažna, kakor se koli želeti zamore. — Tudi o slavoloku naj kaj povém. Postavljen je bil, kakor sim že omenil, blizo farovža. Opiral se je na dva visoko mlaja, verh katerih so rudečo-bele banderica vihrale. Deržala sta ga s smrečjem ovita stebra, čez ktera se je vzdigoval obok in na katerim je bila lepa tabla pripeta. Kazala je podolgasto palico, verh ktere je ležala lepa rudeča blazina, na taisti naskriž položena: nadškofovski križ in palica (pastoral) in na razkrižju krog taistih oviti palium, nad vsem tem pa kviško stoječa škofova kapa (mitra); na doljnem delu table je bil slovenski napis: Pozdravljen, slavni vikši pastir! — Razun tega pa so bile še veje skoz vas in ob obedveh straneh pota od farovža do cerkve nasajene, enako kakor jih v naših krajih nasadijo v dan sv. Rešnjiga telesa. Sploh je bilo iz tega razviditi, de je novaška fara vse mogoče storila, slovesno sprejeti svojiga vikšiga pastirja. Med pregledovanjem vsiga tega mi je prvi del jutra skorej preurno zderčal naprej. Ob sedmih prinese veter na svojih lahkih krilih od Cirkniga bobnenje in gromenje možnarjev in bučanje zvonov, znamenje, de prezvišeni nadškof se ravno odpravljajo iz Cirkniga, kjer so prenočevali. Ljudstvo zdaj začne od vsih strani skupaj vreti, — vsm se je bralo na obličju radost in veselje. Čez kake pol ure kar naenkrat zagromé blizo cerkve postavljeni možnarji, veselo priterkovanje jim odgovarja — nadškof s svojim spremstvom, vsi na konjih, so ravno prijezdarihi okoli nekiga ovinka, kjer se Novake vpervič zagledajo. Prav ginljivo je bilo visokočastite popotnike od deleč viditi. Neprenehano streljanje in zvonjenje je zdaj donelo svoje vesele in pobožne pozdrave v dolino svitlimu nadškofu naproti. Poleg slavoloka so se med tem zbrali, tako le: pred taistim birmanci, fantje na eni in dekliči na drugi strani, z zelenimi vejami v rokah; za otroci so stali botri in botre; ravno pri slavoloku pa: gg. duhovni, domači in več njih iz Kranjskiga, zadej pak ostala množica faranov. Kmaló se prikažejo na bližnjim ovinku kakor predjašnik (Vorreiter) gosp. kaplan Selak iz Cirkniga, kakih deset korakov za njim Njih milost prezvišeni nadškof, in zadej ostalo spremništvo. Vse te gospode na berzih konjičih proti slavoloku jezdariti, pobožno množico pa ponižno klečati viditi, je budilo v sercu nekaj čut, kteriga popisati mojemu peresu moči zmanjkuje. Rečem vam, ljubi bravci, bil je to veličasten pogled, ki se mi ne bo kmalo zbrisal iz duše. Poleg slavoloka Njih milost konja ustavijo, domači gospod oče jih pozdravijo z lepim kersanskim pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ na kteriga vikši pastir pobožno odgovorijo: „Amen na večne čase!“ Potem stopijo raz konja, se vsakimu gospodu poklonivšimu se posebej priklonijo ter jih prijazno ogovorijo, potem pa se podajo v farovž. — Ljudje se zdaj vzdignejo proti cerkvi, birmanci in njihovi botri pa so čakali, de bi pred Njih milostjo, svitlim nadškofom, parama v cerkev šli. Po kratkim prenehanji se zopet oglasijo zvonovi, združeni z gromenjem možnarjev, in pobožno kardelo otrok z milostljivim nadškofom in duhovstvom vred se vzdigne proti svetlišu Gospodovimu. Pri vhodu v cerkev se je odpela pesem: „Ecce sacerdos magnus“ (glej, veliki mašnik), potem pa so stopili na leco častiti domači gospod duhovni pastir, in so prav zverstno in ginljivo govorili o zakramentu sv. birne, kdo de ta sv. zakrament vernim smé deliti, kake pripomočke nam on deli na ozki stezi zemeljskiga življenja itd. — Po dokončanem ogovoru so opravili svitli nadškof daritev sv. maše, potem so sprasčevali po cerkvi otroke kersanski nauk; potem so jim delili zakrament sv. birne. — Pa ne le žive so okrepčati hotli z milostmi sv. duha, tudi mrtvih nise

pozabili. Koj po dokončani sv. birmi se je Njih bela oprava spremenila v višnjevo, in milo mrtvaško petje se je pričelo odmevati od cerkvenih zidin. Med petjem „miserere“ so šli na pokopališče, (ktero cerkev obdaja) in so tam odpeli pred nalaš napravljeno trugo „libero“ in molitve za verne mrtve. Nazaj v cerkev pridši so milostljivi nadškof še ogledali posebej vse altarje, kerstni kamen, spovednico, zakristijo in cerkvene oprave, potem pa zapustili zopet cerkev in se podali v farovž nazaj. — Rad bi se bil vzdignil zdaj proti Cirknimu, kjer bi bil nek še marsikaj vidil, kar bi me bilo prepričevati zamoglo o serčni vdanosti in ljubezni ondotnih faranov do njih miliga nadškofa, pa nikakor mi okolišine tega pripustile niso. Škoda, de je čas včasih tako zlo ojster zapovednik. — Poznej mi je bila posebna čast, de sim delj časa v neposrednji bližavi Njih milosti smel bivati, ter sim spoznal, de resnično so mož po Božji volji, vse časti in hvale vredni.

Ob petih popoldan so prezvišeni vikši pastir zopet zapustili Novake. Pred odhodom so obiskali še enkrat cerkev, de bi se poslovili s taisto in počastili še enkrat sv. Rešnje telo. Zvonjenje in strel sta jim bila še dolgo skoz dolino doli proti Cirknimu zvesta spremljevalca. Tudi jest sim se bil odpravil med tem proti domu, in ko sim proti verhu Blegasa koračil, sim čul še streljanje in priterkovanje iz Cerkniga, v znamenje, de so prezvišeni pastir zopet z veseljem ondi sprejeti, kjer so zopet prenočili. Jez pa sim se poslovil s Goriškim, rekoč: Bog spremljaj blagiga nadškofa tudi dalje zdrave in zadovoljne na Njih apostolskim popotovanji in živi Njih in vse prebivavce goriske nadškofije.

J. Levičnik.

Razgled po keršanskim svetu.

V Bernu je bila 8. u. m. hebrejka Franciška Weinbergova keršena in je dobila ime Franciška Ana Elizabeta. — Iz Gradea je vsako leto iz obljube velika procesija v Marija-Cel, ktere se bodo letas tudi graški knez in škof Otokar Marija vdeležili. Taka procesija, od duhovnov spremljana, se bo 3. kim. tudi iz Požonja na Ogerskim v Marija-Cel vzdignila. — V Solnogradu so bili 5. vel. trav. ondotni vikši pastir rokodelsko družbo po svojim prihodu iz Rima obiskali in ji v imenu papeža Pija IX. apostoljski blagoslov podelili, ji tudi od sv. Očeta za ondotno društvo dobljene popolnoma odpustke vsako leto v dan sv. Jožefa naznanili. — V Monastiru (Münstru) se zida prezala jezuitska cerkev. Ondotne petere katoliške gimnazije štejejo več učencev, kakor osmere luteranske, in ni pomanjkanja katoliških bogoslovcev. — Dve dogodbi v Bernu na Švajcarskim kažete, kako se znajo jezuiti maševati. Švajcarska združba (Eidgenossenschaft) je namreč l. 1847 jezuitarje s silo iz dežele pregnala in l. 1848 ta red preklicala. Za to neotesano gostoljubnost je jezuit E. žl. Wattenwyl v Bernu naj veči del svoje očetovske delišine (neki nad 100.000 fr.) zročil vladi v Bernu za uboge brez verskiga razločka. — V Graubündnu pa je jezuit Depuoz v. Seth tudi 10.000 frankov zročil za ondotne ubožne. — V Bolanji so 21. u. m. sv. Oče obletnico svojiga kronanja z naj večimi slovesnostmi obhajali, pri kateri je bilo do 25 škofov pričujočih. V kratkim nagovoru do avstrijskih vojaških častnikov so sv. Oče svoje veselje izrekli nad „tako dobrim, tako lepo vredenim in spoštovanim in s svojo zvestobo do cesarja in do cerkveniga poglavarja tako izvrstnim vojništvom naj blagšiga in naj staršiga deržavstva“. „Njih veličanstvu, avstrijskemu cesarju, sim dolžan veliko hvalo, torej sim dolžan velik del te hvale tudi vojništvu. Le moliti zamorem k Bogu za nebeški blagoslov posvečeni osebi Vašiga gospoda in Vam samim“, so rekli in pristavili vošilo, de naj bi po častitim teku v keršanskih čednostih plačilo nebeško za svoje zasluge dosegli.

Drobtine.

Pater Eudes. Neki terzin dan gre duhoven s sv. Rešnjim telesam k bolniku. V veliki množici na tergu šent-Lô na Francoskim pa ga ni nobeden vidil — ali ga ni hotel viditi. Nobeden se ni zmenil za zvonček. O. Eudes, izvrstin oratorianec, gre mem in ga v serce zaboli ta zagovedenost vprico Najvikšiga. Glasno zakliče: „Na kolena, vi pozemeljski červi, in v prah z vami pred vašim Bogam!“ — Temu velevaločimu glasu se vsi podveržejo, vpognejo kolena in glave naklonejo, kakor se spodobi človeku vprico sv. Rešnjiga telesa. — Nekdaj je maševal O. Eudes v Versailles-u pred kraljem Ludvikam XIV., kteri se je tako obnašal, kakor se revnimu človeku — pozemeljskimu červu — spodobi pred Kraljem nebes in zemlje in pri tako visokosvetim, nezmerno skrivnostnim opravilu. Toliko nespodobniši in nemarniši pa so se obnašali drugi gospodje, ki so bili sicer kraljevi služabniki. O. Eudes-a je to v serce bolelo, pri darovanji se mirno oberne in reče kralju: „Gospod, ponižnost, s ktero se Vi Kralju kraljev podveržete, mi serce ginjuje; pa ravno tako me žali, de nobeden tih gospodov Vašiga zgleda ne nasledva!“ — In glej! kakor unikrat na tergu šent-Lô, tako so se tudi v kapeli pričo kralja vse kolena pred Bogam vpognile. (Sonntagsbl.)

Vedno česenje sv. Rešnjiga telesa se dandanašnji po zgledu iz Rima zlasti na Francoskim razširja. V Parizu terpi zverstama po tri dni v vsaki Božji hiši, in cerkve se skušajo med seboj, nar lepši ko je moč altarje ozaljšati, kjer je Najsvetejši k česenju izpostavljen. Večidel tudi naj veči cerkve ne morejo obsegati velike množice, ki prihaja sv. Rešnje telo molit. De bi pa Zveličar v naj svetejšim Zakramentu tudi po noči imel svoje stanovalne molivce, je nek spreobnjen izraelec, zdaj pobožni mnih O. Herman, družbo moških napravil, kteri bi imeli dolžnost, noč pred Jezusam Kristusam prebiti. Ta družba je bila v cerkvi Marije Device Zmagovavke vprvic napravljena in se je kmal zmnožila, de je zamogla svoje družnike tudi drugim cerkvam pošiljati, in zdaj ona opravlja to prelepo službo že v vsih farnih cerkvah po Parizu.

Pomoč kristjanov.

Kraljica! nad oblaki ti kraljuješ,
Zvezd dvanašteru ti obdaja glavo,
Ljudje povsod pojejo tvojo slavo;
Ker ti s kristjanov serci gospoduješ.

Kraljica! žalostne razveseljuješ
In grešnikom, če imajo žalost pravo
Ti sprisiš s tvojim Sinam spravo,
Ti blaga jim nebeški mir daruješ.

O srečen jest, ki Mater imam tako!
Če tlači serce žalost, bolečine,
Če v greha sim zabredel tlako.

O usmili se, brez madeža spočeta!
Serce v nebes zdihuje visočine,
In žalost in bolezen je odvzeta.

Janez Bile.

Mili darovi.

Za misijon gosp. Olivieri-a:
V odkupovanje zamurskih otrok: Gosp. G. Tomšič 1 gold. 40 kr. — Neimenovan dobrotnik 6 gold.

Za afrikanski misijon:
Neimenovan dobrotnik 6 gold. 30 kr.

Duhorske zadere.

V goriški nadškofiji. Dosedanji Podgorski kaplan, gosp. Jož. Terčon, je imenovan fajmošter Bajtjuški na mesto gosp. Fil. Jak. Kafola, ki se je prostovoljno odpovedal ondašnji fari.